

Volta

Anti-pestprotocol

Oktober 2025

Waarom een anti-pestprotocol?

Pesten is een hardnekkig probleem dat voor grote schade kan zorgen bij leerlingen in de kwetsbare leeftijd tussen 12 en 18 jaar. Er is regelmatig maatschappelijke onrust over de pijnlijke gevolgen van pesten. De overheid heeft met het Actieplan Sociale Veiligheid het pesten nog eens nadrukkelijk op de agenda gezet.

Omdat pesten zelden openlijk gebeurt en omdat de rollen vaak onduidelijk zijn voor buitenstaanders, is het moeilijk om grip te krijgen op het probleem. Niettemin staan scholen, ook Volta, voor de opdracht om een veilig leef- en leerklimaat te waarborgen voor leerlingen met verschillende leefstijlen en karakters. Hierin is geen plaats voor pesten. Dit protocol is bedoeld om pesten te voorkomen, tegen te gaan en te laten stoppen.

Pesten of plagen?

“We wilden alleen maar wat plagen”... “Zo gaan we met elkaar om in ons groepje”.

Veelgehoorde opmerkingen van leerlingen die door gepeste leerlingen worden aangewezen als boosdoeners. Waar ligt de grens tussen pesten en plagen?

Er is sprake van pesten als:

- Het gedrag van anderen door een leerling als pijnlijk wordt ervaren. Hierbij staat de *ervaring van de gepeste leerling* voorop, niet de bedoeling van de pesters.
- Het slachtoffer geen of onvoldoende verweer heeft tegen het gedrag van anderen. Er is dus *sprake van een ongelijke situatie waarin één van de partijen zich onveilig voelt*.
- Er sprake is van een *herhaald gedrag*, dat gedurende een bepaalde periode systematisch is, of lijkt te zijn.

Hoe wordt er gepest?

Pesten kent vele vormen:

- Verbaal: bespotten, gebruik van bijnamen, uitschelden, intimideren, belachelijk maken.
- Non-verbaal: gebruiken van gebaren, gezichtsuitdrukkingen, afbeeldingen.
- Lichamelijk: duwen, trekken, achtervolgen, spullen afpakken of vernielen.
- Uitsluiten: bewust negeren, afwenden, niet laten meedoen, niet laten meelopen- of fietsen.
- Dwang: onder druk zetten om iets te doen of juist niet, afdwingen van gunsten.
- Via social media.

Wat zijn onze uitgangspunten?

- Pesten is zeer ongewenst gedrag dat tot grote schade kan leiden bij leerlingen in een kwetsbare leeftijd.
- Pesten gedijt vooral in een onveilig klimaat in een groep of school.
- Signalen over pesten worden altijd serieus genomen.
- In pesten spelen zowel de gepeste als de pestende leerling een rol.
- Het belang van de gepeste leerling staat voorop: de school heeft in deze een beschermende rol.

Wat doen we aan pestgedrag?

Preventief:

- We zorgen voor een verdraagzaam en veilig klimaat op school.
- Docenten en teams houden zich aan het anti-pestbeleid.
- Wij geven het goede voorbeeld, signaleren vroegtijdig en corrigeren waar nodig.
- Wij hebben onze lessen, onze coaching en begeleiding zo ingericht dat signalen van pestgedrag gezien worden, voldoende aandacht krijgen en correct afgehandeld worden.
- Wij zetten, indien daar aanleiding voor is, passende anti-pestprogramma's in.
- Wij besteden in coachgesprekken, dag starts en/of projecten actief aandacht aan pesten en de gevolgen ervan als het thema daarover gaat of als er aanleiding voor is
- Wij betrekken ouders bij ons anti-pestbeleid en vragen hun actieve inzet bij het voorkomen en oplossen van pestproblemen.
- Wij hebben een anti-pestcoördinator aangewezen. Deze persoon kan bij pesten worden ingezet. De taken van de anti- pestcoördinator staan omschreven in de volgende links:
<https://www.schoolenveiligheid.nl/voorbeeldtaken-aanspreekpunt-pesten>
<https://www.schoolenveiligheid.nl/voorbeeldtaken-coördineren-anti-pestbeleid>.

Curatief:

- We bieden zowel gepeste als pestende leerlingen begeleiding aan waarin bewustwording van het eigen gedrag centraal staat. Deze begeleiding kan zowel door interne als externe deskundigen worden uitgevoerd. Bij deze begeleiding worden de ouders actief betrokken.

Repressief:

- Wij hanteren een helder stappenplan, wanneer er toch sprake is van pestgedrag, bedoeld voor pestende leerlingen. In dit stappenplan zijn vormen van begeleiding en sancties opgenomen, bedoeld om het pestgedrag te stoppen. Bij de uitvoering van het stappenplan worden ouders betrokken.

De vijf stappen:

- Van alle onderstaande stappen worden notities gemaakt in het leerlingendossier.
- Bij elke stap in het protocol vindt terugkoppeling plaats naar de vorige stap en de tussenliggende periode.
- Waar in het onderstaande gesproken wordt over pester kan ook mede-pester of meeloper gelezen worden. Meeloper is iemand die bij het pesten aanwezig is, ervan weet, zelf niet actief pest maar op een passieve manier het pesten toelaat of bevestigt.

Stap 1

Eerste klacht: de coach en coördinator leerlingzaken (CLZ) voeren een gesprek met beide partijen (pester en gepeste) en proberen het pestprobleem op te lossen. Er wordt verder gewezen op de mogelijke gevolgen van een volgende klacht. Ouders worden hierover mondeling ingelicht. Het contact met ouders wordt vastgelegd in SOM.

Stap 2

Tweede klacht: de CLZ en coach voeren opnieuw een gesprek met beide partijen om het probleem op te lossen. Verder zal er met de pester een uitvoeriger gesprek volgen over wat pesten voor een ander betekent en welke gevolgen het kan hebben. Ook worden de ouders van de pester ingelicht. De ouders en de leerling worden er op gewezen dat bij een volgende gegronde klacht schorsing zal volgen.

Als de ernst van het pesten daartoe aanleiding geeft, dan kunnen stap 1 en/of 2 worden overgeslagen. Dit beoordeelt de CLZ.

Stap 3

Derde klacht: de pester wordt voor één dag geschorst¹. De leerling verblijft die dag op school van 8.15 uur tot 16.30 uur en moet werken aan opdrachten of een project over pesten. Er volgt een eindgesprek aan het eind van de dag. Ouders ontvangen een brief en worden op school uitgenodigd voor een gesprek.

Bij een ernstige klacht worden de pester en de ouders gewezen op de mogelijkheid deskundige hulp te zoeken. Een gesprek met een interne of externe begeleider kan als voorwaarde worden gesteld om weer lessen te mogen volgen.

Stap 4

Vierde klacht²: de pester wordt drie dagen geschorst en de leerplichtambtenaar/onderwijsinspectie wordt op de hoogte gebracht. Het protocol 'Schorsen en verwijderen' van de school treedt in werking. De leerling mag die dagen niet in het gebouw en op het schoolterrein komen. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek en de leerling wordt pas weer toegelaten, nadat dit gesprek heeft plaatsgevonden.

Stap 5

Als er bewijzen zijn dat de pester toch doorgaat met pesten, neemt de CLZ contact op met de locatiedirectie. Op basis van het protocol 'Schorsen en verwijderen' kan worden besloten tot definitieve verwijdering van de pestende leerling.

¹ Een locatie behoudt de vrijheid om vanaf dit moment het protocol *schorsen en verwijderen* toe te passen.

² Berichtgeving richting diverse partijen geschiedt conform reglement *schorsen en verwijderen*.